

Ikke for de blå øjnes skyld – pædagoger på gæsteoptræden i Kina

AF JAKOB SONNE OG
HANNE NIELSEN I SAMARBEJDE
MED LISA JOHANSEN

“For mig bliver det ikke meget større. Hvis bare én kinesisk pædagog ændrer sin måde at møde børnene på, kan det få betydning for hundredvis af børn gennem et helt arbejdsliv!” To danske pædagoger fortæller om tre ugers berigende arbejde i kinesiske børnehaver.

“Da børnene begyndte at grine, fordi vi skulle vrikke med numsen til *Åh boogie woogie*, vidste jeg, at isen var brudt. Kinesiske og danske børn ser forskellige ud, men indeni er de præcis lige nysgerrige, legesyge og fulde af fantasi.”

Sådan fortæller pædagog Jakob Sonne om sit tre uger lange ophold i to kinesiske børnehaver. Han deltog i Learn for Lifes udvekslingsprogram *Pædagoger til Kina*, hvor erfarne danske pædagoger deler deres viden og praksis med kinesiske børn, pædagoger og forældre.

Her fortæller Jakob Sonne og Hanne Nielsen om deres ophold i Kina. Jakob arbejdede i børnehaver i Changde og Hangzhou, mens Hanne var i børnehaver i Nanning og Jiangmen.

JAKOB SONNE, PÆDAGOG

Jeg har arbejdet som pædagog i 37 år – hovedsageligt i naturbørnehaver. Her har jeg igen og igen oplevet, hvordan leg, nysgerrighed og ophold i naturen giver børn lyst til at undersøge verden. Med de erfaringer i bagagen og efter mange timers forberedelse af lege, sanglege og aktiviteter rejste jeg til Kina.

Allerede den første dag fandt jeg

Danske pædagoger til Kina

Programmet *Danske pædagoger til Kina* giver erfarne danske pædagoger mulighed for at arbejde tre uger i kinesiske børnehaver. Rejse og ophold bliver betalt. Bag initiativet står foreningen Learn for Life. I forbindelse med optagelser til tv-programmet *Anne og Anders i Kina* besøgte Anne Hjernø en naturbørnhave i Shijiazhuang. Her var den danske pædagog Marianne Olesen fra Odense på et tre ugers ophold. Programmet *Anne og Anders i Kina* kan ses på DR i efteråret 2026.

Læs mere på learnforlife.dk

dog ud af, at det vigtigste ikke var alt det, jeg havde planlagt. Det vigtigste var kontakten med børnene og det at kunne se og turde gribe øjeblikket, der hvor nye veje og muligheder viser sig. En lille dreng rakte mig to græsstrå – et kort og et langt. Med hjælp fra en ung tolk udviklede situationen sig til en spontan leg om stor og lille. Den

fortsatte længe og tog hele tiden nye retninger.

En anden gang brugte jeg sammen med en dreng næsten en hel eftermiddag på at pille bark af nogle grene. Drengen samlede omhyggeligt de fine barkstrimler i sine lommer, og bagefter fulgte han glad efter mig resten af dagen. Der var ikke mange ord, men der var masser af kommunikation.

Blå øjne?

Jeg blev imponeret over, hvor hurtigt alle forestillinger om kulturelle forskelle forsvandt. Børnene var nysgerrige. De ville holde mig i hånden, lege, undersøge naturen og grine sammen med mig. Og så stillede de naturligvis det spørgsmål, der gik igen i næsten alle de børnehaver, jeg besøgte: “Hvorfor har du blå øjne?”

Bagefter diskuterede børnene ivrigt, hvordan man mon får blå øjne. Nogle mente, at jeg måtte have spist noget blåt. Andre foreslog, at jeg havde

Larvens mysterium. Da Jakob Sonne landede i en kinesisk børnhave, kom han med masser af erfaring fra danske naturbørnehaver. (Foto: Learn For Life)

drukket af havets blå vand. Deres forklaringer siger noget om børns naturlige nysgerrighed, fantasi og lyst til at forstå verden.

En pind kan blive til hvad som helst. I de kinesiske børnehaver var hverdagen struktureret med faste planer og aktiviteter. Jeg forsøgte at vise en anden måde at være sammen med børnene på: at følge børnenes initiativer, lade legen udvikle sig og tage udgangspunkt i det, vi fandt omkring os. En pind blev til et redskab. En sten blev til farvekridt. Et insekt blev dagens største oplevelse.

Heldigvis blev jeg mødt med stor interesse og imødekommenhed. I Changde blev jeg hurtigt en del af et fast team. Dage bød på skovture, køreture, måltider og faglige samtaler med hjælp fra en tolk.

Vi diskuterede pædagogik, grinede, udvekslede erfaringer og lærte hinanden at kende. En dag var mine sko gennemblødte efter en tur i muddret. Kort efter stod en kollega med et par nyindkøbte, tørre sokker til mig. Da vejret blev koldere, ventede der en varm jakke næste morgen.

Klatre i træer?

Jeg mødte også mange nysgerrige forældre ved forældreaftener og andre sammenkomster. Samtalerne blev hurtigt både faglige og personlige.

Forældrene ville vide, hvordan danske børn lærer, hvordan vi håndterer konflikter, og hvor meget frihed børn får. De spurgte også, om det virkelig var rigtigt, at danske børn må klatre i træer, tænde bål og risikere at slå sig.

Oftentimes blev de overraskede over mine svar. Jeg fortalte, at konflikter, skrammer og modgang ikke nødvendigvis er noget, børn altid skal beskyttes imod. Det kan også være erfaringer, der hjælper dem med at udvikle robusthed, empati og selvstændighed.

Efter et af møderne kom en far hen og takkede mig. Samtalen havde sat mange tanker i gang hos ham. Det gjorde stort indtryk på mig.

Det vigtigste er det samme

Jeg håber, at jeg har gjort bare en lille forskel. Jeg delte nogle af vores danske erfaringer med natur, leg og børns frie udfoldelse. Til gengæld rejste jeg hjem med en dybere forståelse af kinesisk gæstfrihed og stor respekt for de kinesiske pædagogers engagement i en travl hverdag med meget lange arbejdsdage.

Jeg blev samtidig bekræftet i, at børn overalt i verden har de samme grundlæggende behov. De vil lege. De vil opdage verden. Og de vil mærke, at de voksne er nærværende og oprigtigt interesserede i dem.

HANNE NIELSEN, MOTORIKPÆDAGOG

Man skal være fleksibel og forberedt på lidt af hvert, når man tager til Kina som pædagog. Her var jeg glad for, at jeg havde mange års erfaring fra daginstitutioner og var vant til at improvisere.

Oftentimes blev der med kort varsel arrangeret en workshop for kolleger eller en samtaleaften med forældre. Interessen for at høre om dansk pædagogik var enorm.

Allerede den første morgen stod hundredvis af børn på række, mens det kinesiske flag blev hejst. Børnene

sang, dansede og klappede. Pludselig blev jeg kaldt frem og præsenteret for dem alle. Kort efter sad jeg på gulvet med maling helt op til albuerne, omgivet af nysgerrige børn, som ivrigt viste mig deres lege og kreative projekter. Det var lige på og hårdt.

Senere samme dag stod jeg foran 16 børn og omkring 20 pædagoger. Jeg er vant til både at undervise og stå foran mange mennesker gennem mit arbejde som bevægelseskonsulent i DGI og som motorikvejleder, men jeg kunne alligevel mærke ansvaret.

De var nysgerrige på dansk pædagogik, og hvorfor Danmark bliver betragtet som et af verdens lykkeligste lande.

Legen fjernede nervøsiteten

Når jeg satte en leg i gang, forsvandt usikkerheden hurtigt. Vi legede med reb, balloner og hulahopringe, byggede motorikbaner, sang danske sanglege, fortalte historier og samarbejdede på kryds og tværs.

En dag begyndte jeg med nogle enkle danske bevægelseslege og tænkte: "Åh nej, det her går helt galt!" Men børnene grinede. Pædagogerne grinede. Og langsomt forsvandt min nervøsitet. Da workshoppen sluttede, blev de voksne selv sendt ud for at lege videre. Kort efter løb omkring 40 kinesiske pædagoger rundt, mens de sang, samarbejdede og eksperimenterede med bevægelserne.

Det blev meget tydeligt for mig, at de ønskede at opleve dansk pædagogik i praksis. Teorierne kan de finde på nettet og i lærebøger. Derfor legede og grinede vi først sammen. Bagefter talte vi om, hvorfor legene virkede.

Mere frihed, end jeg havde forventet

Jeg blev positivt overrasket over hverdagen i de kinesiske børnehaver. Mange forestiller sig, at kinesiske børnehaver er præget af meget streng disciplin, men sådan oplevede jeg ikke de to steder, jeg var i.

Tværtimod blev jeg imponeret over, hvor meget børnene fik lov til. De gravede i mudder, arbejdede med naturmaterialer og undersøgte deres omgivelser.

Der var naturligvis også forskelle. Blandt andet var der meget fokus på, at aktiviteterne skulle ende med noget, der så flot ud og kunne vises til forældre og besøgende. I Danmark lægger vi ofte mere vægt på selve processen. Som motorikpædagog er en af mine kæpheste, at hele kroppen skal med. Krop, hjerne og omgivelser hænger sammen, og bevægelse skal være en naturlig del af legen og understøtte børns læring, trivsel og sociale kom-

“Da børnene begyndte at grine, fordi vi skulle vrikke med numsen til Boogie Woogie, vidste jeg, at isen var brudt,” fortæller pædagog Jakob Sonne om sin start i en kinesisk børnehave. (Foto: Learn For Life)

petencer. Faktisk var det et af de emner, der optog både pædagoger og ledere mest.

Først fuld fart – så fuldstændig ro

Vi kunne få børnene helt op at ringe med leg og bevægelse – og bagefter skabe næsten fuldstændig ro. Blandt andet brugte vi små vaskeklude til at massere hinanden. Det var rørende at opleve det nærvær, der opstod. De stille øjeblikke og små møder mellem børnene gjorde stort indtryk på de kinesiske pædagoger.

Jeg bruger mig selv meget aktivt, når jeg arbejder med børn, og det vakte opmærksomhed. Pædagogerne blev forbavsede, når de så mig ligge på gulvet, kravle eller rulle rundt sammen med børnene. Det var de ikke vant til. For mig handler det om relationer. Man må være i øjenhøjde med børnene – også helt bogstaveligt.

Rissuppe, vagtelæg og kunsten at sige nej

Opholdet bød selvfølgelig også på udfordringer. Sproget var én af dem, men med hjælp fra tolk, AI og gode apps til oversættelse kom vi langt. Den kinesiske gæstfrihed viste sig blandt andet gennem meget store måltider. Jeg blev nødt til at lære at sige høfligt nej, når jeg ikke kunne spise mere – eller når en ret var lidt for langt fra det, min mave kunne acceptere. Rissuppe og vagtelæg til morgenmad kræver også lidt tilvænning.

En anden forskel var den daglige hvilepause midt på dagen, hvor både børn og voksne fik mulighed for at slappe af. Den ro kunne vi godt lade os inspirere af i Danmark. Jeg tror faktisk, at både børn og voksne ville få mere overskud.

Da en pædagog fik tårer i øjnene

Det, der gjorde allerstørst indtryk på mig, skete, da en pædagog kom hen til mig med tårer i øjnene. Hun havde lagt mærke til, hvordan jeg helt bevidst søgte øjenkontakt med alle børnene og gjorde det til en naturlig del af aktiviteterne. Hun havde aldrig tidligere tænkt over, hvor vigtigt det er, at hvert enkelt barn føler sig set og bliver inviteret ind i legen. For hende var det næsten en åbenbaring.

For mig bliver det ikke meget større. Hvis bare én pædagog ændrer sin måde at møde børnene på, kan det få betydning for hundredvis af børn gennem et helt arbejdsliv.

De leger stadig videre

Det er nu mere end et år siden, jeg var afsted, men jeg modtager stadig billeder og videoer, der viser, hvordan pædagogerne arbejder videre med de lege og idéer, jeg introducerede.

Opholdet bød på lange arbejdsdage, masser af improvisation og en madkultur, der til tider udfordrede min mave. Men først og fremmest var det en oplevelse for livet – at få lov til at dele vores danske pædagogiske tilgang og samtidig opleve en helt anden kultur indefra er noget, jeg aldrig glemmer. Varmen, åbenheden, nysgerigheden, fagligheden og lattermildheden blandt personalet og børn er den største følelse, jeg bærer med mig.

Lisa Johansen er cand.phil. i fransk og har gennem mange år arbejdet med kultur- og uddannelsesprojekter bl.a. i Frankrig, Danmark og Grønland, og nu i Kina som sekretariatsleder i Learn for Life.

